

Sygn. akt VU 1264/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 04 lutego 2015 r. w Kaliszu

odwołania L. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 22 sierpnia 2014 r. Nr (...)

w sprawie L. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie ubezpieczenia

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22.08.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. stwierdził, że L. J., jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresie od 01.02.2012r. do 29.02.2012r. i od 01.04.2013r. do 21.12.2013r., gdyż jak wynika z wpisów w ewidencji działalności gospodarczej figurowała w ewidencji osób prowadzących działalność gospodarczą od 02.01.2007r. do 31.12.2013r. i z tego tytułu zgłoszona była do ubezpieczeń społecznych i do zdrowotnego od 01.05.2007r. (tj. od ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy) do 31.01.2012r., a od 1.02.2012r. do 31.12.2013r. wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego.

Podjęte od 1.02.2012r. zatrudnienie w połowie wymiaru czasu pracy w (...) S.A. powodowało, że wraz z doliczaną prowizją i bonusami oraz premią uzyskiwaną od sprzedaży uzyskiwała miesięczne wynagrodzenie w wysokości powyżej 1/2 miesięcznego wynagrodzenia minimalnego, co zwalniało ją z podlegania ubezpieczeniu z działalności gospodarczej poza miesiącami wykazanymi w decyzji.

Za luty 2012r. wypłata wynagrodzenia została przesunięta na marzec 2012r., a od 26.02.2013r. z powodu niezdolności do pracy i nie osiągała już wynagrodzenia, zatem nie było uzasadnienia dla zwolnienia jej z podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom z tytułu działalności gospodarczej.

Odwołanie od tej decyzji wniosła do Sądu L. J. domagając się zmiany zaskarżonej decyzji, podnosząc, że opłacała składki na ubezpieczenie zdrowotne mimo, iż podczas pobierania zasiłku chorobowego nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia z działalności gospodarczej, zatem z jej strony raczej nastąpiła nadpłata składek.

Przed Sądem L. J. podniosła z kolei, że działalność gospodarczą prowadziła tylko do czasu zachorowania w lutym 2013r., a w pozostałym okresie wyłącznie figurowała w ewidencji działalności aby móc wystawiać faktury za wcześniej wykonane usługi, bo wynagrodzenie spływało stopniowo i to po znacznym czasie. Zawiesiłaby działalność gdyby wiedziała o obowiązku opłacania składek, a nie uczyniła tego, gdyż w ZUS uzyskała informację, że nie ma obowiązku opłacania składek z działalności podczas choroby.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił co następuje.

Poza sporem jest, że L. J. od 02.01.2007r. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, a w dniu 30.12.2013r. złożyła w Urzędzie Miejskim w Z. wniosek (...) o wpis informacji o zawieszeniu działalności gospodarczej.

W ramach tej działalności L. J. zajmowała się pośrednictwem w sprawach odszkodowawczych między osobami poszkodowanymi, a podmiotem reprezentującym ich w postępowaniu z ubezpieczycielem. Jej rola sprowadzała się do znalezienia osób poszkodowanych ubiegających się o odszkodowanie i zgromadzenia dokumentów, a następnie do przekazywania materiału do Kancelarii (...) w G., która zajmowała się w imieniu tych osób składaniem wniosku i dochodzeniem roszczenia od firmy ubezpieczającej poszkodowanego. Wynagrodzenie za pomoc prawną przysługiwało kancelarii po uzyskaniu odszkodowania jako określona jego część. Dopiero w następnym etapie odwołująca się otrzymywała swoje wynagrodzenie i to po wystawieniu faktury na kwotę wskazaną jej wcześniej kancelarię. Zapłata spływała więc ze znacznym opóźnieniem w stosunku do wykonania przez nią pracy.

L. J. przedstawiła wykaz umów podpisanych z kancelarią w latach 2011-2013 z datami przyjęcia wniosków i z informacją o tym czy sprawa jest zakończona. Przedstawiła nadto wykaz wystawionych przez siebie faktur, z którego wynika, że wystawiała faktury przez cały rok 2013 aż do dnia 12 grudnia. Ostatnia z faktur dotyczy wynagrodzenia za współpracę co do osoby, której wniosek o odszkodowanie pochodził z maja 2012r. (P. M.).

(wykazy K 19)

Prowadząc działalność gospodarczą L. J. była zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w okresie od 01.05.2007r. do 31.01.2012r., a od 02.01.2007r. do 30.04.2007r. oraz od 01.02.2012r. do 31.12.2013r. wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego,

Zgłoszenie jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego w w/w okresach możliwe było z uwagi na to, że w okresie od 06.09.1999r. do 30.04.2007r. odwołująca się była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a od 01.02.2012r. do 12.02.2014r. posiadała drugi tytuł do ubezpieczeń społecznych z racji pozostawania w zatrudnieniu w (...) S.A. Oddział w Polsce. Z tytułu zatrudnienia, mającego miejsce w połowie wymiaru czasu pracy L. J. miała zagwarantowane miesięczne wynagrodzenie w wysokości 1/2 minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w danym miesiącu kalendarzowym. Miała również doliczaną prowizję, bonusy i premie uzależnione od sprzedaży produktów ubezpieczeniowych, skutkiem czego osiągała miesięczne wynagrodzenie nie niższe niż minimalne, za wyjątkiem w miesiącu: luty 2012r. oraz od kwietnia 2013r. do lutego 2014r.

Co do lutego 2012r. wynagrodzenie było płacone w przesunięciem do 10 dnia następnego miesiąca, a w okresie od kwietnia 2013r. do lutego 2014r. nie osiągała wskazanego limitu zarobków, gdyż od 26.02.2013r. była niezdolna do pracy i pobierała najpierw wynagrodzenie za czas choroby, a następnie zasiłek chorobowy do dnia 26.08.2013r. Kolejny okres od 27.08.2013r. do 31.01.2014r. to okres usprawiedliwionej nieobecności w pracy bez prawa do wynagrodzenia.

Odwołująca się nie kwestionując ustaleń co do okresu gdy nie osiągała z tytułu zatrudnienia zarobków w wysokości najniższego wynagrodzenia, zarzuciła najpierw, że opłacała składki na ubezpieczenie zdrowotne z działalności mimo pobierania zasiłków chorobowych, a następnie zmieniła stanowisko powołując się na to, że ZUS wprowadził ją w błąd

informując, że zasiłek chorobowy zwalnia z obowiązku opłacania składek, a działalności faktycznie nie prowadziła od czasu zachorowania.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2013r. poz. 1442 ze zm.), osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu, a zgodnie z treścią art. 12 pkt. 1 tej ustawy również obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu. Za osobę taką – w myśl słowniczka zawartego w art. 8 ust. 6 cyt. ustawy – uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Jak wynika z treści art. 13 obowiązek podlegania wspomnianym ubezpieczeniom istnieje od dnia rozpoczęcia działalności do dnia jej zaprzestania.

Z mocy art. 9 ust. 1a cyt. ustawy osoby prowadzące działalność gospodarczą i pozostające równocześnie w zatrudnieniu, są zwolnione z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, za wyjątkiem sytuacji gdy z tytułu zatrudnienia nie osiągają co najmniej najniższego wynagrodzenia.

W orzecznictwie sądowym jest już ugruntowany pogląd, że o istnieniu obowiązku podlegania ubezpieczeniu przez osoby prowadzące działalność gospodarczą decyduje faktyczne prowadzenie czynności, a nie kwestie związane z uzyskiwaniem przychodu czy z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem czy zgłaszaniem przerw w prowadzeniu działalności.

Są to kwestie mające znaczenie w sferze dowodowej, a nie przesądzają same w sobie o podleganiu ubezpieczeniu (patrz wyroki SN z 04.01.2008r. sygn. IUK 202/07, i sygn. IUK 208/07, wyrok S.A. w Białymstoku z 24.06.2008r. IIIAUa 534/08, wyrok SN z 11.04.2008r. sygn. IUK 297/07, wyrok SN z 19.03.2007r. sygn. IIIUK 133/06).

Przytoczone orzeczenia wskazują przy tym zgodnie i konsekwentnie na decydujące znaczenie dowodów przedstawionych w konkretnej sprawie dla ustalenia okoliczności faktycznych dotyczących prowadzonej działalności, z uwagi na indywidualne sytuacje mogące mieć miejsce w każdym ocenianym przypadku.

W ocenie Sądu twierdzenia odwołującej się co do zaprzestania działalności od lutego 2013r. nie są przekonujące, gdyż przeczą im dane, które sama przedstawiła co do dat zawierania umów i wystawiania faktur w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Nie kwestionując twierdzeń odwołującej się, że stan zdrowia i sytuacja rodzinna nie pozwalały na prowadzenia aktywności w poprzednim rozmiarze, to jednak nie jest prawdą, że już od chwili zachorowania w lutym 2013r. działalności faktycznie nie prowadziła.

Z wykazu umów wynika, że także wcześniej podpisywane były one z różną częstotliwością, istniały pojedyncze miesiące bez pozyskania klienta i zawarcia jakichkolwiek umów, były też dłuższe przerwy np. przerwa między październikiem 2011r. i styczniem 2012, między grudniem 2012r., a lutym 2013r. Spośród okresów objętych zaskarżoną decyzją w lutym 2012r. zawarta była umowa (w dniu 10 lutego 2012r.), a z przedziału czasowego od kwietnia 2013r. do 21.12.2013r. umowy zawarte były w dniach 11 czerwca 2013r., 17 lipca 2013r. oraz 9, 18 i 21 września 2013r. Ponadto faktury były wystawiane przez cały rok 2013 aż do 12 grudnia 2013r.

Powyższe świadczy o prowadzeniu przez odwołującą się działalności przez cały okres objęty zaskarżoną decyzją, gdyż faktury mogły być wystawiane tylko przez odwołującą się jako osobę prowadzącą działalność gospodarczą. To zresztą – czyli możliwość wystawiania faktur było zasadniczym czynnikiem przy podejmowaniu decyzji o tym, by działalności nie zawieszać mimo stanu zdrowia. Prowadzenie działalności to nie tylko działania przynoszące wymierny efekty w postaci wykonania określonej pracy, zawarcia umowy, osiągnięcia wynagrodzenia. To również działania zmierzające do osiągnięcia określonego skutku, czynności przygotowawcze, nawet oczekiwanie w gotowości podjęcia zlecenia, poszukiwanie klientów. Fakt, że mimo niezdolności do pracy trwającej od lutego 2013r. odwołująca zawarła umowy z

kolejnymi klientami dowodzi, że była zdolna i gotowa do tych działań. Oceny jej sytuacji nie zmienia również fakt, że wynagrodzenie za pozyskanie klientów uzyskiwała po upływie pewnego czasu od wykonania swojej części zadania, bo wynikało to ze specyfiki rynku na jakim działała.

Co do zarzutu udzielenia odwołującej się przez pracownice ZUS błędnej informacji co do opłacania składek podczas zasiłków chorobowych, to odwołująca się nie wykazała ani kto jej takiej informacji udzielił, ani przede wszystkim jak sprecyzowała swoje pytanie i na ile pracownica ZUS miała wiedzę o dość skomplikowanej sytuacji osoby pytającej oraz o jej tytule podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Co do zasady informacja o zwolnieniu z opłacania składek ubezpieczeniowych z prowadzenia działalności podczas niezdolności do pracy jest właściwa. Dotyczy ona jednak tylko takich osób, które podlegały ubezpieczeniu z działalności gospodarczej w pełnym zakresie, czyli również dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i z tego tytułu uzyskały prawo do zasiłku chorobowego. Nie chodzi o zatem prawo do zasiłku chorobowego nabyte z innego tytułu podlegania ubezpieczeniu chorobowemu, ale z ubezpieczenia osób prowadzących działalność gospodarczą.

Odwołująca się podlegała ubezpieczeniu chorobowemu tylko jako pracownik, a nie jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, zatem zasiłek chorobowy był przyznany z innego tytułu niż zwalnijący z opłacania składek z tytułu prowadzenia działalności. Opłacanie składek z działalności na ubezpieczenie zdrowotne nie ma dla niniejszej sprawy żadnego znaczenia, gdyż przedmiotem sporu jest podleganie innym ubezpieczeniom niż zdrowotne. Sporem są objęte są ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe i wypadkowe, które są obowiązkowe dla osób prowadzących działalność gospodarczą. Z podlegania tym obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej zwalniałoby tylko osiągnięcie określonego limitu wynagrodzenia z tytułu pracowniczego stosunku pracy, który jest innym tytułem podlegania tym ubezpieczeniom. Brak takich dochodów ze stosunku pracy bez względu na to czym spowodowany skutkuje powstaniem obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej.

Wobec powyższego zaskarżoną decyzję należy uznać za prawidłową i zgodnie z art. 477¹⁴§ 1 kpc orzeczono jak w wyroku.